

ministeren bl.a. lovgivningen for erhvervsuddannelserne, jf. lovforslag nr. L 38, og for uddannelserne på de højere uddannelsesinstitutioner. Der kan være tale om mere generelle, overordnede regler eller om mere specielle regler for et mere begrænset område. Der vil i alle tilfælde blive tale om at ændre holdninger og praksis - også uden ligefrem at fastsætte regler.

Det har naturligvis været det bagved liggende formål med at etablere nævnet, at eksistensen af det skulle bevirke, at der ude på institutioner m.fl. i videre omfang træffes afgørelser i overensstemmelse med intentionerne bag begrebet reelle kvalifikationer i videste forstand.

Der skal ikke være tale om at sænke indgangsniveauet til uddannelserne, men om at tage hensyn til anderledes kvalifikationer. Og lovforslaget vedrører med hensyn til optagelsesbetingelser alene kvalifikationskrav og berører således ikke spørgsmål om adgangsregulering og adgangsreguleringsmetoder.

Bag lovforslaget ligger der også et ønske om at udnytte alle menneskelige og økonomiske ressourcer bedre.

Det er tanken, at nævnet på grundlag af det indsamlede materiale skal fungere som et »opsamlingsnet« og gennem forslag medvirke til, at alle *kvalificerede* ansøgere får en *reel* chance for på lige fod med andre at søge inden for uddannelsessystemet og ikke bliver bremsede af overflødige barrierer.

Nævnet skal endvidere kunne *udtale sig* om spørgsmål om opfyldelse af uddannelseskvalifikationer som baggrund for ansættelse. På en række områder stilles særlige uddannelseskrav som betingelse for ansættelse. Disse krav har ofte sammenhæng med, at der er oprettet specielle uddannelser, som sigter mod bestemte ansættelsesområder.

Selv om ansøgere med en sådan relevant uddannelse normalt må antages at have de fornødne forudsætninger for at bestride stillingen, behøver dette ikke at være ensbetydende med, at ansøgere med en anden uddannelsesbaggrund kan anses for ukvalificerede til stillingen.

Afgørende for en ansøgers egnethed til en stilling er den pågældendes reelle kvalifikationer, uanset hvordan disse er erhvervet.

Det nuværende system, hvorefter kun et bestemt uddannelsesforløb berettiger en ansøger til ansættelse i en stilling, er medvirkende til en uheldig stivhed og båsopdeling, som ikke er i overensstemmelse med nutidens krav om fleksibilitet på såvel det private som det offentlige arbejdsmarked.

En opløsning af de formaliserede uddannelseskrav med større mulighed for anerkendelse af, at kvalifikationer kan erhverves på forskellige måder, må tillige ses i lyset af tidens krav om større interna-

tional mobilitet og de intensive bestræbelser på omskoling af (langtids)ledige.

En ændret - og mere fordomsfri - vurdering af uddannelseskvalifikationerne og den deraf følgende større mulighed for overgang mellem forskellige ansættelsesområder vil utvivlsomt kunne bidrage væsentligt til den økonomiske vækst.

Undervisnings- og Forskningsministeriets intentioner er specielt følgende:

Gennem et stykke tid har der været foretaget en *decentralisering* ved at udlægge opgaver til institutionerne, som hidtil har været varetaget i ministeriet. På en række uddannelsesområder er kompetencen til i *konkrete* tilfælde at dispensere fra de regelfaste, generelle optagelsesbetingelser således af ministeriet delegeret til institutionerne. Det samme gælder kompetencen til at fritage studerende for dele af uddannelsen ved meritoverførsel. Institutionernes afgørelser kan indbringes for direktoraterne. På andre områder dispenserer direktoraterne endnu.

Kompetencen til i 1. instans at træffe afgørelser om dispensationer fra optagelsesbetingelser og om meritoverførsel vil nu generelt blive delegeret til institutionerne.

Der skal som nævnt ikke være tale om, at institutioner skal sænke indgangsniveauet til uddannelserne. Men ved optagelsen på en uddannelse bør det ikke udelukkende være afgørende, om ansøgeren har bestemte papirer fra bestemte uddannelsessteder. Ansøgere kan have en *utraditionel baggrund*, der kan være lige så vigtig som kundskaber og færdigheder erhvervet gennem en formel uddannelse. De skal have mulighed for på individuelt grundlag at få tillagt studiekompetence. De studerende/eleverne på et hold behøver ikke kunne det samme, blot de kan følge med i undervisningen.

Ansøgere med utraditionelle forkundskaber, der ønsker at blive optaget på en institution, skal institutionen altså i videre omfang godkende som dispensater. Dispensaterne får ikke noget bindende tilsagn om en studieplads, men kan på grundlag af dispensationen søge om at blive optaget, eventuelt under adgangs begrænsning. De, der herefter bliver optaget på en uddannelse, har selv ansvaret for, at de kan følge med.

Ministeriet lægger vægt på, at der i videst muligt omfang tages hensyn til tidligere uddannelse, således at elever og studerende *ikke bliver tvunget til at gennemføre dobbeltuddannelse*. Der skal ligeledes tages videst muligt hensyn til reelle kvalifikationer erhvervet gennem fx relevant beskæftigelse.

Der skal derfor bl.a. i langt højere grad ved *meritoverførsel* kunne gives »rabat« for kundskaber erhvervet på et andet uddannelsessted. Den sprogstu-